

කිර්ති බාලසුරියගේ අහාවයෙන් විසි වසරක් පලමු කොටස

Twenty years since the death of Keerthi Balasuriya

බේවිඩ් නොර්ත් විසිනි

2007 දෙසැම්බර් 18

කොටස් දෙකකින් යුත් ලිපියක පලමු කොටස මෙහි පලවන අතර දෙවැනි කොටස දෙසැම්බර් 19 වෙති දින පල වේ.

අදට යෙදී ඇති කිර්ති බාලසුරියගේ හඳුසි හා බේද්‍රිතක අකල් මරනයේ විසිවෙති සංවත්සරය, හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුව (හජ්‍රාකා) සමරන්නේ ප්‍රගාස් ගරුත්වයකින් මෙන්ම පාසුව පිළිබඳ නොනස්නා හැඟීමින්ද යුතුව ය. වසර ගනනාවකින් පසුව පවා, කිර්ති සහෝදරයා සමග වැඩි කළ හා ඔහු දත්තා හඳුනන සියල්ලන්ට ඔහු අහිමිවීමේ පෙර්දාලික හා දේශපාලන පාසුව තදින්ම දැනේ.

ශ්‍රී ලංකා සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ පූර්වගාමියා වූ විෂ්ලවවාදී කොමියුනිස්ට් සංගමයේ කාර්යාලයෙහි වැඩි කරමින් සිටියදී 1987 දෙසැම්බර් මස 18 වෙති දින උදේ ඔහුගේ මරනය සිදු වූ යේ කිසිදු පූර්ව සලකුනකින් තොරව ය. ඒ වනවිට ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ රස්වීමකට සහභාගි වී යුරෝපයේ සිට ආපසු පැමින මාසයක් වත් ගත් තිබුණේ නැත. මාරාන්තික හැදයාලාධය වැළදෙන විට ඔහු 1985-86 හජ්‍රාක හේදයේ දේශපාලන පාඨම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ලියමින් මෙසය අසල වාච්‍ය සිටියේය. වයස 39 ක් වූ කිර්ති සහෝදරයා අද ජ්වතුන් අතර සිටියේ නම් සැමරීමට බලාපොරොත්තු වනු ඇත්තේ ඔහුගේ 60 වෙති උපන් දිනයයි.

එහෙත්, ඔහුගේ අකල් මරනයෙන් අපට අහිමිවූ සියල්ල තිබියදීත් ලෝක චොටස්කීවාදී ව්‍යාපාරයේ අත්‍යාවශ්‍ය පදනමක් බවට පත්වන්නාවූ දේශපාලන වැඩි කටයුතු පිළිබඳ සැලකිය යුතු හා කළුපවත්නා උරුමයක් කිර්ති සහෝදරයා ඉතිරි කර තිබේ.

පසුගිය දිනක දෙකක් ඉමහත් ආර්ථික හා දේශපාලන වෙනස්කම් මධ්‍යයේ වුවත්, කිර්ති පොරබද්‍රීත් සිටි ප්‍රශ්න හා ගැටුණ ඔහු ජ්වත්ව සිටි කාලයටත් වඩා අදට, නොඩු හඳුසි හාවයක් හා අදාළනාවයක් ගැඹිකර ගනිසි.

උප-මහාද්වීපයේ ජාතික දන්ශ්වරය හා මූත්‍රාන්ත්‍ර අධිරාජ්‍යවාදය අතර පිළිකුල් සහගත ගිවිසුම් පදනම් කරගනිමින්, ඉන්දියාව හා ලංකාව (1972 දක්වා ශ්‍රී ලංකාව හැඳින්වුයේ ඒ නම්න්ය) නිදහස ලොගැනීමට

වසරකට මඳක් වැඩි කාලයකට පසුව, 1948 නොවැම්බර් 4 වෙති දින කිර්ති උපත ලැබේය. එක් අතකින් ඉන්දියා හා ලාංකේස් ජාතික දන්ශ්වරයත්, අනෙක් අතින් මූත්‍රාන්ත්‍ර අධිරාජ්‍යවාදයත් අතර විවිධ ක්‍රමවලින් ගිවිසුම් ඇතිකරගත්තේ වී නමුත්, රේලය දැනක හය පුරා දිගහැරැනු සියලු දේශපාලනික බෙදාන්තයන්ට එමගින් වේදිකාව සකස් විය.

මෙම ගිවිසුම් මගින් පෙන්තුම් කළේ ඉන්දියාවේ හා ලංකාවේ දන්ශ්වරය, අව්‍යාජ නිදහසට දැක්වූ ඇල්මට බෙහෙවින් වැඩිමනත් ලෙස සමාජ විෂ්ලවයට බිඳීමිය වූ බවයි. ගාන්දී හා නේරු ආගමික රේඛා ඔස්සේ ඉන්දියාව බෙදීමට එකත වූහ. එය ජනතාවගේ සමාජ අභේක්ෂාවන් පාවාදීමක් වූ අතර දැනුවත් ගනනකට ඒ වෙනුවෙන් ජිවිතවලින් වන්දි ගෙවීමට සිදුවූ අතර, කළුපය පුරා අධිරාජ්‍යවාදයේ ගුහනය ස්ථාපිත කරමින් උප මහාද්වීපය තිරන්තරයෙන් ඇවිලි ගිය යුද්ධයන්ගේ තොතැන්නක් බවට පත් කළේය. ලංකාවේ දී, ජාතික දන්ශ්වරය විසින් "නිදහස", දෙමල සුපුත්‍රරයට එරෙහිව ක්‍රමානුකූලව වෙනස්කම් කිරීම් සංස්ථාපනය කිරීමටත් අනාගතයේ සිවිල් යුද්ධය සඳහා බිජ වැඩිහිටින් රාමුව ලෙස යොදාගත්හ.

ජාතික දන්ශ්වරය විසින් නිදහස් අරගලය පාවාදීමෙන්, ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී ක්‍රියා මාර්ගයක් මත පදනම්වූ මාක්ස්වාදී පක්ෂයක් විසින් නායකත්වය සපයන ක්‍රිකරු පන්තිය විසින් බලය අල්ලාගැනීම හරහා පමනක් අධිරාජ්‍ය විරෝධී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අරගලයේ එහිනාසිකිව ප්‍රගතිසිලි කරත්වයන් සාක්ෂාත් කළ හැකි යයි අවධාරණය කළ චොටස්කීගේ නොනවතින විෂ්ලවයේ මූලධර්මයන්ට බැඳිගත්හ. කෙසේ වුවද එලැමුනු දිනක තුළ චොටස්කීවාදී ලංකා සම සමාජ පක්ෂය (ලසස්ථ) වේගයෙන් දකුනට තල්ලුවී ගියේය.

සැබුවින්ම, ඉන්දියා හා ලාංකේස් දන්ශ්වරයට විධිමත් ලෙස බලය පවරා දීමෙන් පසු අවධියේ දී, නිදහස ලබා ගත් කොන්දේසි හෙලායුවූ ලංකාවේ චොටස්කීවාදී ව්‍යාපාරයේ නායකයන් නොනවතින විෂ්ලවයේ මූලධර්මයන්ට බැඳිගත්හ. කෙසේ වුවද එලැමුනු දිනක තුළ චොටස්කීවාදී ලංකා සම සමාජ පක්ෂය (ලසස්ථ) වේගයෙන් දකුනට තල්ලුවී ගියේය.

පාර්ලිමේන්තු ජයග්‍රහන පසුපස යාමේ දී සියලු වර්ගවල අවස්ථාවාදී අනුගතවීම් දිරිගැන්වූ, ජාතික පසුබිමේ පිඛනයන්හි බලපෑම යටතේ වර්ධනය වූ මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ, ලසසපය පරිභානිගත වීමේ මූලික සාධකය වූයේ හතරවන ජාත්‍යන්තරය ඇතුළත පොදුවේ වැඩි ගිය ප්‍රතිසංස්කරනවාදී ප්‍රවනතාවන්ය. මයිකල් පැබිලෝ හා අර්හස්ට් මැන්බේල් විසින් මෙම බලවේගයන් කුමානුකළව වසං කරනු ලැබූ අතර ලසසපයේ අවස්ථාවාදී නැඹුරුව දිරිගැන්වීමට නායකත්වය පවා සම්පාදනය කළහ.

තවමත් කමිකරු පන්තිය තුළ විභාල අනුගාමිකත්වයක් සහිත වූ ලසසපයේ දිග් ගැස්සුනු දේශපාලන අර්බුදය, බන්ධාරනායක මැතිනියගේ ධන්ස්වර ආන්ත්‍රිවට ඇතුළුවීමට එය කැමැත්ත පලකිරීමන් සමග 1964 දී, එහි හිනිපෙත්තට ලැගාවිය. මෙය ලංකාවේ මෙන්ම හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ඉතිහාසයේ ද සන්ධිස්ථානයක් සලකුනු කළේය. දෙවැන්න සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ, ලසසපය ධන්ස්වරය සමග ප්‍රතිගාමී දේශපාලන සහාගයකට ඇතුළුවීම, පැබිලෝවාදී ප්‍රතිසංස්කරනවාදයේ ප්‍රතිවිජ්ලවවාදී ස්වභාවය හෙලිදරව් කළේය. ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ සහාගය ගොඩනැගීම, විසිවසරකටත් අඩු කාලයක් තුළ නිරදය සිවිල් යුද්ධයේ පැනනැගීමට තුවුදුන් ක්‍රියාවලියක් පනැගැන්වී ය.

අන් සියලුවමත් වඩා කිරීම් බාලසුරියගේ අධ්‍යාපනය මුල්බැස ගත්තේ මෙම අත්දැකීම්වල පාඨම් උකහා ගැනීම තුළය. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ ජාත්‍යන්තර කම්ටුව ප්‍රධාන ක්‍රියා කළාපය ඉටු කළේය. 1953, හතරවන ජාත්‍යන්තරය තුළ පැනනැගී පැබිලෝ හා මැන්බේල්ට එරෙහි අරගලයේ නිමැවුමක් ලෙස ගොඩනගන ලද ජාත්‍යන්තර කම්ටුව, ලංකාවේ වර්ධනයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වූ අතර ලසසපයේ එන්ට එන්ටම අවස්ථාවාදී වූ හැඩැසීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය.

ලසසපය සහාගයට ඇතුළුවීමෙන් පසුව ජේරී හිලිගේ නායකත්වය යටතේ බ්‍රිතාන්‍ය තොට්ස්කිවාදීන් ලසසපයට එරෙහිව දේශපාලන ප්‍රහාරයක් දියත් කළ අතර එය ලංකාව තුළ තොට්ස්කිවාදී තරුන දිජ්‍යායන් අතර ආකර්ශනයක් දිනා ගත්තේය. 1968 දී විජ්ලවවාදී කොමිෂ්නිස්ට් සංගමය ගොඩනැගීමට මුල්වූයේ දේශපාලනික පැහැදිලිකම සඳහා වසර ගනනාවක් තිස්සේ කරන ලද වැඩි කටයුතු ය. කිරීම් ප්‍රධාන ලේකම් තනතුරට තෝරා පත්කර ගන්නා ලදී.

විකොස හා කිරීම් සහෝදරයා ප්‍රධාන දේශපාලන පරීක්ෂණයකට ලක් වීමට වැඩි කළ ගත්වූයේ නැතු. ලසසපයේ දේශපාලන දේශීත්වය කමිකරු පන්ති ව්‍යාපාරය දුබල කළේය. එය ගොවීන් කමිකරුවන්ගේ හේද කිරීමට තුවුදුන් අතර තරුන

දිජ්‍යායන් හා ගොවී තරුනයන් සැලකිය යුතු කොටසක් අතර මාවෝවාදී බලපෑම වර්ධනය වීමට ද තෝතැන්නක් සැපයී ය. මෙය ජනතා විමුක්ති පෙරමුන (ඡ්‍රැන්ප්‍රෙ) ගොඩනැගීමටත් එහි සිගු වර්ධනයටත් දායක විය.

මෙම සංවිධානය, රුදුරු අධිරාජ්‍ය විරෝධී සටන්කාමින්වයේ මුරතියක් ලෙස පෙනී සිටියේය. ජ්‍රිපෙ විජ්ලවකාරී දේශීලිලි තුළ සැගැවී ඇති අවශ්‍යයෙන් ම සුළු දනපති හා ප්‍රතිගාමී දේශපාලන ඉදිරි ද්‍රැශනය සොයා හෙලිදරව් කිරීම සඳහා දේශපාලන බෙරේ මෙන් ම මාක්ස්වාදී තික්ෂන හාවය ද අවශ්‍ය විය.

1970 දී කිරීම් ජනතා විමුක්ති පෙරමුනේ දේශපාලනය හා පන්ති ස්වභාවය තම කෘතිය ලියා පල කළේය. එමගින් මෙම සංවිධානයේ සුළු දනපති හා ප්‍රති මාක්ස්වාදී ස්වභාවය පැහැදිලිව තහවුරු කළේය. එහි නායක විශේෂීර, ජ්‍රිපෙ බලයට පැමිනි කළ කිරීම් එල්ලන බවට තර්ජනය කළේය.

එහෙත් 1971 දී සහාග අන්ත්‍රිව ජ්‍රිපෙට හා ගම්බද තරුනයන් අතර එහි අධාරකරුවන්ට එරෙහිව රුදුරු මරදන රල්ලක් දියත් කළේය. ජ්‍රිපෙ සමග ඇති සිය අඟමනිය මතහේද තිබියදීත් විකොස, ආන්ත්‍රිවීම් මරදනයට එරෙහිව අරගලයක් ගෙන ගියේය. ජ්‍රිපෙට පවා විකොස දේශපාලනයේ ප්‍රතිපත්තිමය ස්වභාවය පිළිගැනීමට සිදුවිය. හිරෙන් තිදහස්වූ පසුව ව්‍යේරිර, පක්ෂය ගෙනහිය උද්සේෂ්යනය පිළිබඳව සිය කෘතයැතැවය පලකිරීමට පොදුගැලිකව ම විකොස කාර්යාලයට ගියේය. (එමගින්, 1980 ගනන්වල දී විකොස සාමාජිකයන් සාතනය කිරීමෙන් ජ්‍රිපෙ වැළැක්වූයේ ද නැතු.)

කිරීම්ගේ දේශපාලන දෂච්තරහාවය හා පොරුණුය පෙන්නුම් කළ තවත් වැදගත් අවස්ථාවක් වූයේ බ්‍රිතාන්‍යයේ සමාජවාදී කමිකරු සංගමයේ (සකස) තොට්ස්කිවාදීන් විසින් බොංගාලි විමුක්ති ව්‍යාපාරයට සහාය පිනිස බව පෙනීයිය, ඉන්දියානු අගමැති ඉන්දිරා ගාන්ධිගේ නැගෙනහිර පකිස්ථානයට හමුදා යැවීමේ තීරනය පිළිබඳව ගත් ආස්ථානය ගැන ඔහු කළ විවේචනය සි. 1971 දෙසැම්බර් 6 වෙනි දින ප්‍රකාශයට පත්කළ සකස හි (කමිකරු විජ්ලවවාදී පක්ෂයේ පූර්වගාමියා) මයිකල් බන්ධා විසින් ලියන ලද ප්‍රකාශනයක මෙසේ සඳහන් විය. “ඉන්දියානු දෙන්ස්වර ආන්ත්‍රිව බංග්ලාදේශයට මිලිටරි හා ආර්ථික ආධාර යැවීමට ගත් තීරනයට අඩු විවේචනාත්මකව සහයෝගය පලකරමු.”

විකොස විසින් ගන්නා ලද්දේ සකසට වඩා මුළුමනින් ම වෙනස් වූ ආස්ථානයකි. 1971 දෙසැම්බර් 8 වෙනි දින ප්‍රසිද්ධ කළ ප්‍රකාශනයෙන් ක්‍රියා සිටියේ: “නිර්ධන පන්තියේ විජ්ලවවාදී අවශ්‍යතාවන්

නියෝජනය කරන ලොව්ස්කීවාදී ව්‍යාපාරය, මෙම සියලු දේශපාලන ධරාවත්, අරගල හා ගැටුම් පිළිබඳව සිය ආස්ථානය නිර්නය කරගන්නේ සමාජවාදය සඳහා වූ කමිකරු පන්ති අරගලයේ දාෂ්ටි ආස්ථානයෙනි. එය අවධාරණයෙන් හා එක එල්ලේ ප්‍රකාශ කරන්නේ යුද වැදි සිරින ධනේශ්වරයේ ක්සිදු පාර්ශවයකට සහයෝගය දීම කමිකරු පන්තියේ කරතවා තොවන බවත්, පන්ති සතුරාගේ කදවුරේ සැම හා සියලු ගැටුමක් ම, උප-මහාද්වීපයේ දී ලක්ෂ සංඛ්‍යාත පිඩිතයෙන්ගේ සමාජ හා ජාතික අනිලාෂයන් සාක්ෂාත් කළහැකි එක ම මාවත වන සමාජවාදී සම්භාන්තු සංගමයක් ගොඩනැගීමේ ඉදිරිදරුණය මත බලය අල්ලාගැනීම සඳහා යෙදා ගත යුතු බවත් ය.”

අද මෙන් ක්ෂතික සන්නිවේදනයේ පහසුකම් තොමැති තතු තුළ, තම ප්‍රකාශනය පලකරන අවස්ථාව වනවිට විකොස සමාජවාදී කමිකරු සංගමයේ ආස්ථානය ගැන දැන සිරියේ නැත. සකප ප්‍රකාශනය කොලඹට ලැබුමෙන් පසුව, විකොස සිය ආස්ථානය ජනතාව අතට පත්වීම වහාම අත්තිවිය යුතු යයි කිරීම් උපදෙස් දුන්නේ ය. ඔහු හඳුනාක ලේකම් ක්ලින් ස්ලෝටරට ලිව් පරිදි ඔහු එසේ කලේ “ජාත්‍යන්තරය ඇතුළත පැහැදිලිකම අන් සියල්ලටමත් වඩා වැදගත් ය. ජාත්‍යන්තරය ගොඩනැගීමට සටන් වැදීමෙන් තොරව අපට ජාතික ගාබාවක් ගොඩනැගිය තොහැකි ය.” කෙසේ වුවද 1971 දෙසැම්බර් 16 වෙනි දින, සකස සමග විකොසට ඇති මතසේද පැහැදිලි කරමින් ස්ලෝටර වෙත යැවු සිය ලිපිය තුළ කිරීම වන පටලවා තොගත්තේ ය.

“ඉන්දු පකිස්ථානු යුද්ධයට විරුද්ධ තොවී බෙංගාලි ජනතාවගේ ජාතික ව්‍යුමක්ති අරගලයට සහාය දැක්වීම හා සමාජවාදී පදනම් මත ඉන්දියාව ස්වේච්ඡාවෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම කළ තොහැකි ය. ඉන්දියාව හා පකිස්ථානය ඇතුළතින් ම යුද්ධයට විරුද්ධ තොවී, ඉන්දු උප මහාද්වීපය තුළ බොහෝ ජාතින්ගේ ස්වයා නිර්න අයිතිය ආරක්ෂා කළ හැකි එක ම කුමය වන ඒකාබද්ධ සමාජවාදී ඉන්දියාවක් ගැන කරා කිරීම මුළුමනින්ම අභ්‍යන්තරයි.”

1972 ජනවාරි 11 වෙනි දින කිරීම ලංඛනය වෙත තවත් ලිපියක් යැවිය. මෙවර එය ගාන්ධීගේ

මැදිහත්වීම කෙරෙහි බන්ඩා දැක්වූ උද්යෝගීමත් සහයෝගයට පිළිබඳකි. බන්ඩාගේ ආස්ථානය වනාහි මේ පෙර පැබිලොවාදීන්ට එරෙහිව හඳුනාක විසින් අරක්ෂා කළ ලොව්ස්කීවාදී මූලධරමයන්ගෙන් පසුබැසීමක් බව ඔහු තහවුරු කළේය.

“යටත් විෂ්ත ජනතාවන්ගේ අරගලය පිළිබඳව මාක්ස්වාදී ව්‍යාපාරය සතු සියලු අතිත අත්දැකීම්, බංගලාදේශය පිළිබඳ හඳුනාක වේ සාවදා දේශපාලන ආස්ථානය පිළිබඳ තරකනය විසින් අත්හැර දැමීම හා අත්හැර දැමීමට තුවුදිය හැකිව තිබේ. 1961-63 කාල පරිව්වේදයේදී සමාජවාදී කමිකරු පක්ෂය (ඇමෙරිකාවේ) ට එරෙහිව සකස නායකත්වය විසින් අත්කරගත් සියලු ප්‍රතිලාභයන් සංශෝධනය කිරීමේ දිසාවකට දැන් තල්ල වෙමින් තිබෙන බවට සාධක තිබේ. දෙසැම්බර් 27 වෙනි දින ඔබගේ ලිපිය මාක්ස්වාදයෙන් මුළුමනින් ම කැඩී ගිය දේශපාලන ආස්ථානයක් ආරක්ෂා කිරීමේ උත්සාහයකට වැඩිදෙයක් තො වේ. එය ආරක්ෂා කිරීමට දරන උත්සාහයේදී ඔබ මාක්ස්වාදය විකාති කරයි. ඉන් ඔබ ම ව්‍යාකුලත්වයේ ගිලි යන අතර ඔබගේ දේශපාලන බංකොලාත්කම හෙලිදරවි කෙරේ.”

පෙර දක්නාවූ කිරීම්ගේ ලිපි සමාජවාදී කමිකරු සංගමයේ නායකයන් විසින් ජාත්‍යන්තර කම්ටුව තුළ බෙදාහැරියේ නැත. හඳුනාක වැඩි කටයුතු කෙරෙහි ස්වාධීන හා විවේචනාත්මක ආකල්පයක් ගැනීමට විකොසට පැවති හැකියාව ගැන වැටහිමක් සහිතව සිරි සමාජවාදී කමිකරු සංගමය කිරීම් සහේදරයා හා ශ්‍රී ලංකාවේ ලොව්ස්කීවාදීන් පුදෙකලා කිරීමේ උත්සාහයක නිරත විය.

සකස හා පසුව කමිකරු රිජ්ලටවාදී පක්ෂය වඩා වඩාත් දකුනට තල්ලවී ගිය අතර විකොස පුදෙකලා කිරීමේ ව්‍යායාමය ද එන්ට එන්ටම විසකුරු හා නිර්දය විය. 1985 දී ජාත්‍යන්තර කම්ටුව හා එහි බ්‍රේතාන්‍ය සංවිධානය ඇතුළත දේශපාලන අර්බුදය ප්‍රපුරා යන තෙක් ම ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරය ඇතුළත මෙම අගනා ලිපි සඳහා ප්‍රේක්ෂකත්වයක් සොයාගැනීමට හැකි වුයේ නැත

මතු සම්බන්ධයි